

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 23 juli 2012

442/2012

Lag

om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

Utfärdad i Helsingfors den 20 juli 2012

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., 14 § 1—3 mom.,
rubriken för 7 kap. samt 16—20, 23, 29 och 29 e §,
av dem 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 212/2009, 14 § 2 mom. samt 16, 23 och 29 §
sådana de lyder i lag 524/2008, 17, 18 och 20 § sådana de lyder i lag 1120/2006, 19 § sådan
den lyder delvis ändrad i lag 1120/2006 och 29 e § sådan den lyder i lagarna 524/2008 och
221/2011, samt
fogas till lagen nya 16 a—16 e § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3—5 §, 13 § 1 mom., 14—19 §, 2 kap. 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 §, 10 § 1 mom. 3 punkten, 16, 17, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 21 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—3 §, 4 § 1—3 och 6 mom., 5, 7 och 8 §, 10 § 2 punkten och 11 §, 7 kap. 6 § 2 mom., 8 kap. 19 §, 9 kap. 1—5 och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10 kap. 1, 2 och 4—25 §, 11 kap. 1—22 och 25—27 §, 12 och 13 kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom., 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §,

23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 16 § 1 mom. eller 31 kap. 1 § 4 mom., 2 och 10—12 § i försäkringsbolagslagen.

14 §

Ansvarsskuld

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags ansvarighet på grund av försäkringsavtal bokförs som ansvarsskuld. Den består av premieansvar och ersättningsansvar.

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranleds av framtida försäkringsfall till den del som bolaget blivit ansvarigt enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare. Som premieansvar betraktas även sådant ansvar som reserverats för nedsättningar av för-

RP 9/2012
ShUB 4/2012
EKUU 21/2012
RSv 47/2012

säkringsavgiften eller andra motsvarande förmåner enligt 169 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare och för täckande av nedan nämnda förluster, och som indelas i en del som fördelas på försäkringstagarna (*fördelat tilläggsförsäkringsansvar*) och en ofördelad del (*ofördelat tilläggsförsäkringsansvar*). Fördelat tilläggsförsäkringsansvar får endast användas till nedsättningar av försäkringsavgiften eller andra motsvarande förmåner som avses i 169 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar som utökar eller minskar premieansvaret kan användas för att täcka förlust som har uppkommit till följd av en ändring av grunden för beräkning av ansvarsskulden och även för att täcka andra förluster.

Ersättningsansvaret motsvarar obetalda ersättningar och andra belopp som ska betalas med anledning av inträffade försäkringsfall till den del som bolaget blivit ansvarigt enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare, samt ett för skadefrika år riskteoretiskt beräknat utjämningsbelopp.

7 kap.

Solvenskapital

16 §

Arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital

Med ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital avses det belopp med vilket försäkringsbolagets tillgångar ska anses överstiga dess skulder och andra därmed jämförbara förbindelser, enligt vad som bestäms i 16 a—16 e §. Det i 14 § 2 mom. avsedda ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret och det i 3 mom. i den paragrafen avsedda utjämningsbeloppet avdras härvid från bolagets ansvarsskuld.

Det utjämningsbelopp som ingår i solvenskapitalet är avsett för att täcka förluster av försäkringsrörelsen. Övriga poster i solvenskapitalet är avsedda för att täcka i första hand andra förluster än förluster av försäkringsrörelsen.

16 a §

Poster som hänförs till solvenskapitalet

Till ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital hänförs

1) med de begränsningar som bestäms i 16 c §, det betalda aktiekapitalet eller den betalda grundfonden och garantikapitalet,

2) med de begränsningar som bestäms i 16 c §, på ansökan av bolaget, med Finansinspektionens samtycke samt när 25 procent av aktiekapitalet eller summan av grundfonden och garantikapitalet har betalats, hälften av det obetalda aktiekapitalet eller av summan av grundfonden och garantikapitalet,

3) fonderna för bundet och fritt eget kapital,

4) räkenskapsperiodens vinst och vinsten från tidigare räkenskapsperioder,

5) den avskrivningsdifferens som upptagits i balansräkningen med stöd av 5 kap. 12 § 1 mom. i bokföringslagen samt de frivilliga reserver som avses i 15 § i det kapitlet,

6) det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret,

7) utjämningsbeloppet,

8) skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värden och bokföringsvärden i balansräkningen, om skillnaden är positiv, till den del skillnaden inte kan anses vara av exceptionell karaktär,

9) på ansökan av bolaget och med Finansinspektionens samtycke på de villkor som bestäms i 16 b § och med de begränsningar som bestäms i 16 c §, det till fullo betalda kapitalet av ett av bolaget för minst fem år eller med minst fem års uppsägningstid upptaget kapitallån,

10) på ansökan av bolaget och med Finansinspektionens samtycke övriga poster som är jämförbara med de ovan angivna.

16 b §

Särskilda villkor för kapitallån

För att ett sådant kapitallån som avses i 16 a § 9 punkten ska kunna hänföras till solvenskapitalet ska det uppfylla villkoren i 15 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen. Dessutom

1) får lånekapitalet, förutom när arbets-

pensionsförsäkringsbolaget upplöses eller försätts i konkurs, återbetalas förutsatt att bolaget efter att kapitalet har återbetalats uppfyller solvenskraven i detta kapitel,

2) får låneavtalet inte innehålla bestämmelser om att skulden ska betalas tillbaka före den avtalade förfallodagen i andra situationer än när arbetspensionsförsäkringsbolaget upplöses eller försätts i konkurs, och

3) kan låneavtalet ändras endast på arbetspensionsförsäkringsbolagets ansökan och med Finansinspektionens tillstånd.

16 c §

Begränsningar som gäller de poster som hänförs till solvenskapitalet

Till ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital får följande poster hänföras sammanlagt till ett belopp som motsvarar 50 procent av det belopp som är lägst av solvenskapitalet eller av två tredjedelar av solvensgränsen:

1) sådana kapitallån som avses i 16 a § 9 punkten, och

2) i 16 a § 1 och 2 punkten avsedda sådana i 3 kap. 3 § 2 mom. i aktiebolagslagen avsedda aktier i fråga om vilka rätten till andelslös gottgörelse uppkommer per räkenskapsperiod och, för sådana räkenskapsperioders del när bolagets bokslut inte uppvisar såsom vinst utdelningsbara medel, överförs till utbetalning efter fastställandet av följande bokslut som visar såsom vinst utdelningsbara medel.

Av ett sådant obetalat belopp som avses i 16 a § 2 punkten får till solvenskapitalet hänföras högst ett belopp som motsvarar 50 procent av det belopp som är lägst av solvenskapitalet eller av två tredjedelar av solvensgränsen.

Av de i 1 mom. angivna posterna får sådana kapitallån enligt 1 punkten som upptagits för viss tid och sådana aktier enligt 2 punkten som omfattas av en sådan inlösenbestämmelse i bolagsordningen som avses i 15 kap. 10 § i aktiebolagslagen, till solvenskapitalet hänföras sammanlagt högst ett belopp som motsvarar 25 procent av det belopp som är lägst av solvenskapitalet eller av två tredjedelar av solvensgränsen. Det belopp av ka-

pitallånen som hänförs till solvenskapitalet minskas jämnt för varje påbörjat år, om den återstående lånetiden är kortare än fem år.

16 d §

Poster som ska dras av från solvenskapitalet

Från solvenskapitalet ska följande poster dras av:

1) räkenskapsperiodens förlust och förlust från tidigare räkenskapsperioder,

2) skillnaden mellan tillgångarnas bokföringsvärden och verkliga värden i balansräkningen, om skillnaden är positiv,

3) den del av bolagets fria egna kapital som föreslagits bli utdelad som vinst,

4) den andel av anskaffningsutgiften för immateriella tillgångar som inte har upptagits som kostnad i resultaträkningen,

5) alla med skulder jämförbara poster som inte upptagits i balansräkningen och i fråga om vilka prestationskyldigheten ska anses sannolik,

6) panter och inteckningar som ställts för främmande förbindelser,

7) det verkliga värdet av aktier, andelar, riskdebenturer, kapitallån och andra poster som kan jämföras med eget kapital i ett kreditinstitut eller finansiellt institut och i ett annat försäkringsbolag som ägs av bolaget, om inte den tillsyn som avses i 26 kap. i försäkringsbolagslagen tillämpas på bolaget och bolagets tillgångar uppfyller den definition av ägarintresse som avses i 26 kap. i försäkringsbolagslagen; alternativt kan särskilt reglerade avdrags- och sammanställningsmetoder för beräkning av ett finans- och försäkringskonglomerats kapitaltäckning tillämpas på avdraget.

16 e §

Finansinspektionens befogenheter

Finansinspektionen kan kräva att värdet av de i solvenskapitalet ingående poster som avses i 16 a § nedskrivs i den uträkning som avses i 11 kap. 24 § i försäkringsbolagslagen, i synnerhet i de fall då marknadsvärdet av dessa poster har förändrats i betydande utsträckning mellan tidpunkten för gransk-

ningen och tidpunkten för uträkningen.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl antingen delvis eller helt och hållet förbjuda ett arbetspensionsförsäkringsbolag att hänföra den post som avses i 16 a § 8 punkten till bolagets solvenskapital.

17 §

Solvensgräns och krav på minimikapital

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvensgräns fastställs riskteoretiskt så att den motsvarar behovet av solvenskapital för ett år, med beaktande av försäkringsrörelsens risker samt fördelningen av placeringarna mellan olika tillgångsslag. Närmare bestämmelser om beräkning av solvensgränsen finns i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden.

Kravet på minimikapital för ett arbetspensionsförsäkringsbolag är en tredjedel av solvensgränsen.

18 §

Överföringar till det fördelade och det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret

Om ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital för andra året i följd överskrider solvensgränsens fyrdubbla belopp (*solvenskapitalets maximibelopp*), ska arbetspensionsförsäkringsbolaget från det året varje år till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret överföra ett belopp som utgör en tredjedel av det belopp med vilket bolagets solvenskapital överskrider maximibeloppet. Om överskridningen kan betraktas som bestående, ska bolaget organisera sin verksamhet så att bolagets solvenskapital återförs under maximibeloppet.

Om ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital överskrider solvensgränsen, kan bolaget till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret enligt 14 § 2 mom. överföra högst det belopp som beräknats på det sätt som avses i 169 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital underskrider solvensgränsen

eller om solvenskapitalet minskat med utjämningsbeloppet underskrider kravet på minimikapital, är överföringar till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret förbjudna.

19 §

Arbetspensionsförsäkringsbolagets solvens

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital, återförsäkring och övriga omständigheter som inverkar på bolagets solvens ska ordnas på ett sätt som tryggar de försäkrade förmånerna, med beaktande av sannolika växlingar i intäkterna och kostnaderna samt kalkylerbara övriga osäkerhetsfaktorer.

20 §

Plan för återställande av en sund finansiell ställning och plan för kortfristig finansiering

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska utan dröjsmål till Finansinspektionen för godkännande överlämna en plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget, när solvenskapitalet underskrider solvensgränsen. Planen för återställande av en sund finansiell ställning ska visa att arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital inom ett år, eller av särskilda skäl med tillstånd av Finansinspektionen inom högst två år, överskrider solvensgränsen.

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska utan dröjsmål till Finansinspektionen för godkännande överlämna en plan för kortfristig finansiering, när solvenskapitalet underskrider kravet på minimikapital. Finansieringsplanen ska visa att arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital inom tre månader överstiger sitt minimibelopp. Om de åtgärder som anges i finansieringsplanen inte har vidtagits inom denna tid, kan Finansinspektionen av synnerligen vägande skäl förlänga tiden med högst tre månader.

23 §

Begränsningar av vinstutdelningen

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag får inte dela ut vinst, om bolagets solvenskapital un-

derskrider solvensgränsen eller solvenskapitalet minskat med utjämningsbeloppet underskrider kravet på minimikapital eller bolaget inte uppfyller kraven på täckning av ansvarsskulden eller det är eller borde vara känt att bolaget är insolvent.

Vinst får inte heller utdelas, om det är eller borde vara känt att vinstutdelningen leder till att solvenskapitalet sjunker under det belopp som föreskrivs i 1 mom., till att bolaget blir insolvent eller till att täckningen för ansvarsskulden inte uppfyller de lagstadgade kraven.

29 §

Arbetspensionsförsäkringsbolags fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet till ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag och delning

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan med Finansinspektionens samtycke fusioneras med ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag, överlåta sitt försäkringsbestånd eller en del av det till ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller delas enligt vad som bestäms i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen ska ge sitt samtycke, om en ovan avsedd åtgärd inte inkräktar på de försäkrade förmånerna, om åtgärden inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten och om Finansinspektionen anser att överlåtelsen av försäkringsbeståndet är motiverad med tanke på verkställigheten av arbetspensionssystemet. Till Finansinspektionen ska i samband med ansökan om samtycke lämnas in en beräkning över det överlåtande bolagets ansvarsskuld och täckningen för den samt över bolagets solvenskapital. Finansinspektionen har rätt att till samtycket foga de villkor som inspektionen anser behövliga för att trygga de försäkrade förmånerna eller en sund utveckling av försäkringsverksamheten.

När det gäller fusion, delning och överlåtelse av försäkringsbeståndet iakttas i övrigt vad som föreskrivs i 19 kap. 1—9 §, 10 § 3 mom. och 11—19 §, 20 kap. 1—9 §, 10 § 3 mom. och 11—17 § samt 21 kap. 1—5 och 8—11 §, 12 § 3 mom. och 13—16 § i försäkringsbolagslagen.

Med det försäkringsbestånd som överläts

vid fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning övergår till det övertagande bolaget av de tillgångar som enligt 21 § hör till försäkringstagarna den del som motsvarar det försäkringsbestånd som överläts.

Finansinspektionen ska be Konkurrensverket om ett utlåtande om en sådan ansökan som avses i 1 mom., om det arrangemang som avses i ansökan omfattas av den tillsyn över företagsförvärv som avses i lagen om konkurrensbegränsningar.

29 e §

Solvenskapital som överförs vid överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd

Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska överlåta ofördelat tilläggsförsäkringsansvar till ett belopp som i den övertagande pensionsanstalten möjliggör en sådan placeringsfördelning som motsvarar den genomsnittliga riskbenägenheten för placeringsfördelningarna för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare (*solvenskapital som överförs*).

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet anges det belopp som avses i 1 mom. på framställning av Finansinspektionen som en fast procentandel av den ansvarsskuld som ska användas vid beräkningen av solvensen. Pro-centandelen beräknas så att den motsvarar det dubbla beloppet av medianen för solvensgränserna för pensionsanstalter som bedriver verksamhet i enlighet med lagen om pension för arbetstagare.

Den förordning som avses i 2 mom. utfärdas fyra gånger per kalenderår före utgången av mars, juni, september och december för att träda i kraft vid ingången av närmast följande april, juli, oktober och januari månad. Finansinspektionen ska kalenderårsvis före utgången av februari, maj, augusti och november göra en framställning till social- och hälsovårdsministeriet om fastställande av den procentandel som avses i 2 mom.

Som beloppet av det solvenskapital som överförs används den procentandel som fastställts genom förordningen enligt 2 mom. och som gäller då avtalet om överlåtelse av försäkringsbeståndet ingås.

Om beloppet av det solvenskapital som

överförs och som fastställts i enlighet med 2 mom. blir större än den andel av arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överläts, ska ur arbetspensionsförsäkringsbolaget överlätas en andel av bolagets solvenskapital som motsvarar det försäkringsbestånd som överläts. Vid beräkningen av den andel som det försäkringsbestånd som överläts utgör av arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital ska bestämmelserna om fastställande av den ansvarsskuld som används vid beräkning av solvensen beaktas vid fastställandet av nivån på bolagets solvenskapital.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om ett arbetspensionsförsäkringsbolags verksamhetskapital gäller efter denna lags ikraftträdande arbetspensionsförsäkringsbolagets solvenskapital enligt 16 §. Vad som någon annanstans i lag avses med minimibeloppet av ett arbetspensionsförsäkringsbolags verksamhetskapital avser efter denna lags ikraftträdande två tredjedelar av arbetspensionsförsäkringsbolagets solvensgräns. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om hälften av minimibeloppet av ett arbetspensionsförsäkringsbolags verksamhetskapital avser efter denna lags ikraftträdande kravet på ett arbetspensionsförsäkringsbolags minimikapital enligt 17 §.

Vid tillämpningen av 25 kap. 9 § 1 mom. 3 punkten i försäkringsbolagslagen (521/2008) tillämpas 17 § i denna lag sådan den lyder när denna lag träder i kraft.

Av invalidpensionsdelen av Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Eteras utjäm-

ningsbelopp hänförs till solvenskapitalet enligt 16 § högst det belopp som fås när 130 procent av genomsnittet av invalidpensionsdelarna av de andra arbetspensionsförsäkringsbolagens utjämningsbelopp i förhållande till de försäkrades löner multipliceras med lönesumman för Eteras försäkrade. Åren 2013—2017 gäller dock att av invalidpensionsdelen av Eteras utjämningsbelopp ska till solvenskapitalet alltid hänföras minst ett belopp som utgör förhållandet mellan det sammanlagda beloppet av invalidpensionsdelarna av de andra arbetspensionsförsäkringsbolagens utjämningsbelopp och det sammanlagda beloppet av de ansvarsskulder som används vid beräkningen av solvensgränsen för de andra arbetspensionsförsäkringsbolagen multiplicerat med beloppet av den ansvarsskuld som används vid beräkningen av Eteras solvensgräns. Det belopp av invalidpensionsdelen av Eteras utjämningsbelopp som hänförs till solvenskapitalet kan dock uppgå till högst samma belopp som invalidpensionsdelen av Eteras utjämningsbelopp.

Bestämmelserna i 4 mom. tillämpas inte från det år för vilket det inte längre fastställs något kompletteringsbelopp enligt 5 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006).

Av utjämningsbeloppet för Etera hänförs inte till solvenskapitalet enligt 16 § de särskilda posterna för belastning till följd av skötselkostnader och premieförluster enligt de beräkningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av 5 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.

Helsingfors den 20 juli 2012

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*